

Midvinterns konkreta åtgärder för att förbättra Skärgårdshavets tillstånd

Nu när isen börjar lägga sig i vikarna är det en bra tidpunkt att göra konkreta åtgärder.

Den egna strandens tillstånd går bra att förbättra själv eller som talkoarbete

Finska Hushållningssällskapets tvåspråkiga rådgivnings- och utredningsprojekt [Bystränder i skärgården – Kylärannat saaristossa \(på finska\)](#) fokuserade på skötsel av bystränder i Pargas region. I projektet deltog 12 ivriga byar och allt som allt 14 stränder. Till byarna sammanställdes rådgivningsmaterial, utarbetades bystrandkartor och utredningar om strändernas tillstånd, målsättningar och utvecklingsmöjligheter.

Projektdragaren, miljö- och landskapsvårdsrådgivare Riitta-Liisa Pettersson, berättar att man kan göra arbete själv. En konkret handling är avlägsnande av vass. Genom att avlägsna vass kan man både förbättra vattnets strömning och kvalitet samt förbättra den intilliggande strandängens värde. Även fiskarna och havsfåglarna samt ängsvegetationen mår bättre. Arbetet lämpar sig bra som talkoarbete. T.ex i Nagu har invånarna vid två stränder grundat en förening som underlättar förverkligandet, eftersom en registrerad förening kan lättare ansöka om bidrag. Det som är nytt är att man måste [anmäla](#) om slätter av vattenväxter vid NTM-centralen.

Delta i bromsningen av klimatförändringen

Pettersson säger att det är lättast att avlägsna vass nu när det finns is. Hon rekommenderar också att börja med ett litet område så att arbetet inte blir för stort. Lyft den mejade vassen till en plats varifrån det inte kan spolas tillbaka i havet, fast vattnet skulle vara högt. Själva vassen är bra jordförbättringsmedel. Blanda vass som komposterats under ett års tid på odlingarna på våren. På detta sätt förbättras markstrukturen samt den förbinder vatten och näringsämnen bättre. Näringsämnena i jorden ökar och maskarna – arbetskraften som lever i marken – trivs. Krossad vass är också bra som täckningsmaterial. Genom att förbättra jorden deltar du i att bromsa klimatförändringen. En jord i gott skick, liksom växterna, förbinder kol.

På högsommaren lönar det sig att göra den andra avlägsningen av vassen, direkt efter blomningen, när alla näringsämnen fortfarande är i växterna. Om du slår vassen manuellt och havsbottnet är mjukt lönar det sig att använda snöskor. Med hjälp av dem fastnar inte stövlarna. Även vadarstövlar lämpar sig som hjälp.

Du kan även stöda Skyddsfonden för Skärgårdshavets projektverksamhet

Skyddsfonden för Skärgårdshavet kanaliserar finansiering. Stöd vår verksamhet genom att [donera](#) medel. Din donation används till konkreta åtgärder, vattenskyddsprojekt och attitydsfostran för att förbättra Skärgårdshavets tillstånd. I många fall har de beviljade medlen varit delfinansiering, vilket har möjliggjort en mångdubbel finansiering från andra finansierare. I ovannämnda projekt har övriga finansiärer varit Egentliga Finlands NTM-central och Pargas stad.

Tilläggsuppgifter:

ProAgria -Finska Hushållningssällskapets -Suomen Talousseura, miljö- och landskapsvårdsrådgivare **Riitta-Liisa Pettersson**, tel. 040 593 86 91, riitta-liisa.pettersson@fhs.fi

Skyddsfonden för Skärgårdshavets verksamhetsledare **Tove Holm**, tel. 040 5565426, tove.holm@centrumbalticum.org

Skyddsfonden för Skärgårdshavet hör till Centrum Balticum –stiftelsen, <http://www.saaristomerensuojelurahasto.fi/sv/ssr>

Följ oss på sociala media: [Facebook](#), [Twitter](#) och [Instagram](#)

Keskitalven konkreettisia tekoja Saaristomerensuojelurahaston tilan parantamiseen

Nyt kun jäät rupeavat laskeutumaan lahtiin, on hyvä aika tehdä konkreettisia tekoja.

Oman rannan tilaa voi parantaa itse tai talkootyönä

Suomen Talousseuran kaksikielisessä neuvonta- ja selvityshankkeessa [Bystränder i skärgården – Kylärannat saaristossa](#) keskityttiin Paraisten seudun kylärantojen hoitoon. Hankkeeseen osallistui 12 innostunutta kylää ja kaikkiaan 14 rantaa. Kylille koostettiin neuvontamateriaalia, työstettiin kylärantakarttoja sekä selvityksiä rantojen nykytilasta, tavoitteista ja kehitysmahdollisuuksista.

Hankevetäjä, maiseman- ja ympäristönhoidonneuvoja Riitta-Liisa Pettersson, kertoo että työtä voi tehdä itse. Yksi konkreettinen teko on ruovikon poisto. Kaislan poistolla voidaan sekä lisätä veden virtausta ja laatua että parantaa viereisen rantaniityn arvoja. Myös kalat ja merilinnut sekä niittykasvillisuus voivat paremmin. Työ soveltuu hyvin talkootyöksi. Nauvossa esim. kahden rannan asukkaat olivat perustaneet yhdistyksen, joka helpottaa toteutusta, koska rekisteröidyn yhdistyksen on helpompi hakea avustuksia. Uutta on, että vesikasvillisuuden niitosta on nykyisin [ilmoitettava](#) ELY-keskukseen.

Osallistu ilmastonmuutoksen hillitsemiseen

Pettersson sanoo, että kaislan poistaminen on helpointa aloittaa nyt, kun on jäätä. Hän myös suosittelee, aloittamaan pienestä alueesta, jotta työstä ei tule liian iso. Nosta niitetty kaisla sellaiselle paikalle, mistä se ei voi huuhtoutua takaisin mereen, vaikka vesi olisi korkealla. Itse kaisla on hyvää maanparannusainetta. Sekoita keväällä viljelyksille murskattua, vuoden verran kompostoitunutta kaislaa. Näin maan mururakenne kohentuu, se pidättää vettä ja ravinteita paremmin. Se lisää maan ravinteita, ja madot – nuo maassa elävät työntekijät – viihtyvät. Murskattu kaisla on hyvää myös kateaineena. Parantamalla maata, osallistut ilmastonmuutoksen hillitsemiseen. Hyväkuntoinen multava maa, kuten kasvitkin, sitovat hiiltä.

Kaislan toinen poisto kannattaa tehdä keskikesällä, heti kukinnan päättyessä, kun kaikki ravinteet ovat vielä kasveissa eivätkä juurissa. Jos toteutat niiton manuaalisesti ja merenpohja on hyvin pehmeää, kannattaa käyttää lumikenkiä. Niiden avulla saappaat eivät jää kiinni pohjaan. Myös kahluuhaalarit soveltuvat avuksi.

Voit myös tukea Saaristomerensuojelurahaston hanketoimintaa

Saaristomerensuojelurahaston kanavoi rahoitusta. Tue hankkeitamme [lahjoittamalla](#) varoja. Lahjoituksesi käytetään Saaristomerensuojelurahaston tilan parantamiseen tähtääviin konkreettisiin toimenpiteisiin, vesiensuojeluhankkeisiin ja asennekasvatukseen. Myönnetty rahoitus on monessa tapauksessa ollut osarahoitusta, joka on mahdollistanut moninkertaisen rahoitusosuuden muilta rahoittajilta, kuten yllä mainitussa hankkeessa, jonka muut rahoittajat olivat Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Paraisten kaupunki.

Lisätietoja:

ProAgria -Finska Hushållningssällskapet -Suomen Talousseuran (1797-), maiseman- ja ympäristönhoidonneuvoja **Riitta-Liisa Pettersson**, p. 040 593 86 91, riitta-liisa.pettersson@fhs.fi

Saaristomerensuojelurahaston toiminnanjohtaja **Tove Holm**, p. 040 556 5426, tove.holm@centrumbalticum.org

Saaristomerensuojelurahasto on osa Centrum Balticum –säätijä, www.saaristomerensuojelurahasto.fi

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa: [Facebook](#), [Twitter](#) ja [Instagram](#)